

Poemes per dir en veu alta

2006-10-20 12:00:44

Sylvia Plath

Sóc vertical. Obra poètica 1960-1963

Traducció de Montserrat Abelló

Edicions Proa, Barcelona, 2006

Montserrat Abelló ha estat la principal artífex de la difusió entre nosaltres de l'obra de Sylvia Plath (Boston 1932 – Londres 1963), una de les veus més colpidores del segle XX, ofegada en part per la mitificació de la seua vida, de manera que el símbol en què se l'ha convertit ha restat protagonisme a l'excel·lent obra poètica. Un procés d'assimilació a la nostra cultura que Abelló culmina ara amb *Sóc vertical*, un recull en edició bilingüe que aplega la que potser siga l'etapa més interessant de l'obra de Plath: la que abraça els tres últims anys de la seua vida. Un total de cent dos poemes que comprenen la versió restituïda d'*Ariel* –publicada inicialment per Ted Hughes el 1965, i reeditada recentment per la filla de manera íntegra–, *Arbres d'hivern*, *Travessant l'aigua*, i altres poemes fins ara només inclosos a *Sylvia Plath-Collected Poems*.

La traducció que n'ha fet Montserrat Abelló es manté fidel a l'original anglés, sense perdre ni un bri de la contundent sonoritat amb què Plath dotava cadascun dels seus versos; uns versos que semblen fets –com recorda la traductora– per ser dits en veu alta. Així, hi emergeix una veu poètica d'una estranya i perturbadora bellesa, capaç de dotar a les paraules d'una entitat pròpia, individualitzada, més enllà del significat del vers en què s'integren; una sonoritat que es conjuga amb un simbolisme molt personal –bastit sobre imatges sovint desconcertants– per tal de reforçar la viva sensació d'un jo poètic que trenca amb tots els lligams, que es revolta contra qualsevol esclavatge, delerós de mostrar tota la seua força.

No és casualitat, doncs, que *Sóc vertical* s'inicie –cronològicament– amb *Ariel*, el llibre que la poeta va deixar enllestit sobre la taula del seu estudi la nit de l'11 de febrer de 1963, la nit en què es va suïcidar, ja que suposa no només l'inici de la veu de maduresa de l'autora, sinó també un dels cims indiscutibles de la poesia contemporània. Una veu de maduresa que Sylvia Plath havia buscat des del principi, com ens recorda Montserrat Abelló en la introducció al recull amb aquestes paraules de juliol de 1958 del diari de l'autora: "poemes molt físics, en el sentit que els mons prenguin cos en les meves paraules, no formulades amb abstraccions, ni amb connotacions plenes d'enginy, fer-ho amb curtes descripcions on les paraules tinguin una aura de poder místic... Dir-les sempre en veu alta. Fer-les irrefutables".